

2. Rubriek 1: Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid

Horizon Europa

RUBRIEK 1: EENGEMAAKTE MARKT, INNOVATIE EN DIGITAAL BELEID 9e kaderprogramma voor Onderzoek en Innovatie

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN DE EUROPESE INSTELLINGEN

Europese Commissie	Directoraat-Generaal Onderzoek en Innovatie (DG RTD)
Raad van de EU	Raad Concurrentievermogen (deel Onderzoek) Raadswerkgroep Onderzoek
Europees Parlement	Commissie Industrie, onderzoek en energie

INHOUD

Bron:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52018PC0435>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1529327330168&uri=CELEX:52018PC0436>

[Rijksoverheid NL](#)

Context van het initiatief	<p>Het Kaderprogramma voor O&I is het grootste O&I programma ter wereld. Het is binnen de EU ook één van de meest succesvolle programma's en een programma waar Vlaanderen traditioneel relatief veel middelen uit ontvangt.</p> <p>Het volgende Kaderprogramma zal nog meer dan de vorige kaderprogramma's inzetten op impact. De financiële middelen zijn schaars en moeten ingezet worden waar ze het meeste opbrengen. Impact is hiervoor een belangrijke indicator. Met de focus op impact wenst de Commissie ook de zogenaamde innovatieparadox te overstijgen: de EU is traditioneel zeer goed in het produceren van nieuwe kennis, maar minder goed in het naar de markt brengen van deze kennis in de vorm van innovatieve producten en diensten.</p> <p>Daarnaast zal het volgende programma ook verschillende uitdagingen moeten aanpakken, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none">- <u>Complexiteit van het financieringslandschap</u>: het Kaderprogramma is doorheen de jaren organisch gegroeid. Het gevolg is dat het voor deelnemers moeilijk is geworden om door het bos de bomen te zien. Naast een (verdere) vereenvoudiging van de regels zal de Commissie ook inzetten op het rationaliseren van het instrumentenlandschap.- <u>Verbreiding van de deelname</u>: doordat de middelen worden verdeeld op basis van competitie en excellentie als basiscriterium wordt gehanteerd, gaat het merendeel van de middelen uit het Kaderprogramma naar een beperkt aantal lidstaten. Een grote groep lidstaten, voornamelijk Oost-Europese lidstaten, ontvangen
----------------------------	---

	<p>erg weinig uit het programma. Dit leidt tot een groeiend ongenoegen bij deze laatste groep lidstaten. Een structurele oplossing bieden voor hun problemen zonder het basiscriterium voor de evaluatie te ondermijnen, vormt een bijzondere uitdaging voor het volgende Kaderprogramma.</p>
Doelstellingen van het initiatief	<p>Dit voorstel is onderdeel van het pakket aan voorstellen dat de Commissie heeft uitgebracht in het kader van het Meerjarig Financieel Kader voor 2021-2027. Horizon Europa is het negende Europese kaderprogramma voor onderzoek en innovatie. Horizon Europa richt zich op de periode 2021-2027 en bouwt voort op eerdere kaderprogramma's waarbij excellentie en impact leidende principes zijn.</p> <p>Het algemene doel van Horizon Europa is de wetenschappelijke en technologische basis van de Unie te versterken, de economische competitiviteit (van de Europese industrie) en maatschappelijke impact van investeringen in onderzoek en innovatie te vergroten. Naast de prioriteiten van de Europese Unie, waaronder oplossingen voor klimaatverandering, beoogt Horizon Europa onder andere bij te dragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. De Commissie gaat uit van een budget van 94,1 miljard euro in lopende prijzen voor Horizon Europa.</p>
Beleidsopties	<p>Horizon Europa wordt opgebouwd rond drie pijlers: 1) open wetenschap, 2) mondiale uitdagingen en industrieel concurrentievermogen, en 3) open innovatie. De pijlerstructuur van Horizon 2020 blijft behouden. Excellentie en impact blijven de belangrijkste selectiecriteria.</p> <p><u>Pijler 1. Open wetenschap</u> In deze pijler wordt vanuit een bottom-up principe vrij en ongebonden onderzoek ondersteund via de Europese Onderzoeksraad (ERC) en worden opleidingen en carrièreontwikkeling van onderzoekers bevorderd (Marie Skłodowska-Curie Acties). Ook wordt geïnvesteerd in onderzoeksinfrastructuur van wereldformaat, waarbij het gaat om de hele cyclus van ontwerp tot implementatie en om toegang tot onderzoeksfaciliteiten. De Commissie zet het Horizon 2020-instrument Future Emerging Technologies (FETs) als zodanig niet voort.</p> <p><u>Pijler 2. Mondiale uitdagingen en industrieel concurrentievermogen</u> De Horizon 2020 pijlers voor 'maatschappelijke uitdagingen' en 'industrieel leiderschap' worden samengevoegd om door samenwerking over diverse grenzen heen meer impact te kunnen bereiken. In deze pijler staan onderzoek gericht op maatschappelijke uitdagingen en versterking van de technologische en industriële capaciteit centraal. In deze pijler wordt meer 'top down' gestuurd. De mondiale uitdagingen worden in vijf thematische clusters gevat: 1) gezondheid 2) inclusieve en veilige maatschappij 3) digitaal en industrie 4) klimaat, energie en mobiliteit 5) voeding en natuurlijke hulpbronnen. Deze pijler is ontworpen om een flexibele inzet mogelijk te maken van wetenschappelijke disciplines, van technologieën en van economische sectoren en andere maatschappelijke partijen. Binnen deze pijler wordt een missiegeoriënteerde aanpak (missies) geïntroduceerd, waaraan interdisciplinair en cross-sectoraal gewerkt kan worden. Het Joint Research Centre (JRC) van de Europese Unie is ondergebracht bij deze pijler.</p>

	<p><u>Pijler 3. Open innovatie</u> De wereldwijde opmars van disruptieve innovaties gebaseerd op 'diep tech' (technologieën zoals block chain, kunstmatige intelligentie, robotica, quantumtechnologie) vraagt om slagkracht, schaalgrootte en financiële daadkracht. De Commissie heeft de ambitie dat Europa koploper wordt in disruptieve en markt-creërende innovatie via de Europese Innovatieraad (EIC). De EIC bouwt voort op een pilot onder Horizon 2020. Instrumenten onder de EIC zijn de Pathfinder for advanced research om bottom-up innovatie via de lagere Technology Readiness Levels (TRL)-niveaus te stimuleren, en de Accelerator om hogere TRL-niveaus sneller naar de markt te brengen. Daarbij worden mogelijkheden geboden voor het combineren van diverse vormen van financiering, waaronder ook investering in vermogen (aandelenbelang). Complementair hieraan worden Europese innovatie-ecosystemen gestimuleerd in deze nieuwe derde pijler. Instrument hiervoor is onder andere het Europees Instituut voor Innovatie en Technologie (EIT) met de daaronder hangende KICs (Kennis- en innovatiegemeenschappen).</p> <p><u>Overig Horizon Europa</u> Om de Europese Onderzoeksruimte (ERA) te versterken worden diverse instrumenten ingezet gericht op verbreding van excellentie in Europa en hervormingen van nationale onderzoeks- en innovatiesystemen. Voorbeelden van deze instrumenten zijn Teaming, Twinning en European Cooperation in Science and Technology (COST). De Commissie wil meer ruimte bieden voor synergie met andere Europese programma's (bijvoorbeeld Cohesiebeleid en Gemeenschappelijk Landbouwbeleid). Daarnaast wil de Commissie de diverse typen partnerschappen die ontstaan zijn stroomlijnen. Het voorstel stelt dat de principes van open science modus operandi zullen zijn in Horizon Europa. Het kaderprogramma zal open toegang tot publicaties en open toegang tot onderzoeksdata (met opt-outs voor open data bij publiek-private samenwerking) hanteren, het gebruik van FAIR data en open science vaardigheden bevorderen en beloningsystemen ondersteunen die open science bevorderen. Naast de jaarlijkse werkprogrammering is het voornemen van de Commissie om een transparant strategisch planningsproces in te richten voor de implementatie van Horizon Europa. In het gehele programma beoogt de Commissie eenvoudiger vormgeving van regels en vermindering van administratieve lasten door te zetten. Dit geldt bijvoorbeeld voor vereenvoudiging van vergoedingen voor kosten (inclusief lump sums) en bredere acceptatie van reguliere accountantscontroles van begunstigden. Er is hierbij vooral sprake van continuïteit in de Regels voor Deelname. Zo blijven subsidiepercentages gelijk. Excellentie en impact blijven de leidende criteria voor toekenning, naast kwaliteit en efficiëntie van de implementatie van de voorstellen. Bij impact is er in toenemende mate aandacht voor verspreiding van kennis en exploitatie van de resultaten van het programma.</p>
Verwachte effecten van het initiatief	De verwachting is dat Horizon Europa de steun zal voortzetten aan de excellente kennisbasis en daarbij meer aandacht heeft voor significante wetenschappelijke impact, wat leidt tot een versterking van de positie van Vlaamse onderzoeksactoren.

	<p>Ook wordt verwacht dat Horizon Europa een positief effect zal hebben op de versterking van de Europese markt en concurrentiekracht, i.h.b. grotere competitiviteit van de bedrijven, hogere tewerkstellingsgraad.</p> <p>Tot slot zal Horizon Europa naar verwachting een significante bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen via verdere integratie van onderzoek en innovatie, o.a. door bij te dragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.</p>
Soort initiatief	Wetgevend initiatief
Verdragsartikel	<p>De verordening Horizon Europa is gebaseerd op de onderdelen van het verdrag gerelateerd aan "Industrie" en "Onderzoek, technologische ontwikkeling en ruimtevaart" (artikel 173, lid 3, artikel 182, lid 1, artikel 183 en artikel 188, tweede alinea VWEU).</p> <p>De gerelateerde regels voor deelname in het Besluit Horizon Europa zijn gebaseerd op de artikelen 173, lid 3, en 182, lid 4, VWEU.</p>
EU-regelgeving	<p>COM (2018) 435 Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding</p> <p>COM (2018) 436 Voorstel voor een Besluit van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie</p>

TIMING

Verwachte publicatie voorstel	Voorstel werd op 7 juni 2018 gepubliceerd
Behandelend Voorzitterschap	Bulgarije, Oostenrijk, Roemenië, Finland

CONSULTATIE DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OVER HET INITIATIEF

Openbare raadpleging	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1528722383817&uri=CELEX:52018SC0309
Routekaart	
Aanvangseffectbeoordeling	https://ec.europa.eu/info/publications/horizon-europe-impact-assessment-swd-2018-307_en
Voorstel van regelgeving en effectbeoordeling	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52018PC0435 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1529327330168&uri=CELEX:52018PC0436

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN VLAANDEREN

Trekkend minister	Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Trekkend beleidsdomein	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie Departement Economie, Wetenschap en Innovatie
Betrokken ministers	Voltallige Vlaamse Regering
Betrokken beleidsdomeinen	Alle beleidsdomeinen

VLAAMSE ANALYSE VAN HET VOORSTEL

Juridisch

Vlaamse bevoegdheid	Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de Vlaamse bevoegdheden is een gewestmaterie.
Vlaamse rechtsinstrumenten	Decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid. Het voorstel heeft geen invloed op de Vlaamse rechtsinstrumenten.

Beleidsmatig

Huidig beleid	Zie de Vlaamse en Belgische positiepapers (zie verder).
Vlaamse context van het initiatief	Grotendeels zelfde context als EU: <ul style="list-style-type: none">- een innovatieparadox (excellent onderzoek leidt te weinig tot innovatieve producten of diensten geproduceerd in Vlaanderen);- grote maatschappelijke uitdagingen waarvoor oplossingen niet binnen de eigen grenzen gevonden kunnen worden.
Relevantie EU-doelstellingen voor Vlaanderen	De doelstellingen van het Kaderprogramma lopen gelijk met de doelstellingen van Vlaanderen: hogere werkgelegenheid, hoger concurrentievermogen, vergroten van de kennisbasis, oplossingen vinden voor grote maatschappelijke problemen Ook heel wat thematische prioriteiten (o.a. artificiële intelligentie, cybersecurity, High performance computing) lopen gelijk.
Geschiktheid van de beleidsopties voor Vlaanderen	Dit wordt nog bestudeerd. Voor bepaalde prioriteiten van de Vlaamse overheid – zoals bv, artificiële intelligentie, cybersecurity – biedt het kaderprogramma duidelijk opportuniteiten. Het kaderprogramma biedt een extra opportuniteit door de verwachting dat 35% van het specifiek programma zal bijdragen tot de realisatie van klimaatdoelstellingen (als hefboom voor uitvoering ontwerp van Vlaams klimaatbeleidsplan 2021-2030).
Verwachte effecten van het initiatief in Vlaanderen	O&O&I-actoren kunnen financiering verwerven (financiering vanuit het KP bedraagt ongeveer 10% van de Vlaamse financiering voor O&O&I, wat dus een behoorlijke extra financieringsbron betekent voor Vlaanderen). Bepaalde thematische en maatschappelijke klemtonen voor O&O&I vanuit het Europese niveau beïnvloeden onrechtstreeks ook het Vlaamse beleid. Meer internationale samenwerkingsmogelijkheden voor onze actoren.

BETROKKENHEID VAN DE VLAAMSE BELANGHEBBENDEN

Vlaamse belanghebbenden	Alle onderzoekers, O&O&I-gerichte bedrijven, en ook middenveldorganisaties en overheden in Vlaanderen
Consultatie van de Vlaamse belanghebbenden	Zie http://ewi-vlaanderen.be/wat-doet-ewi/excellerend-onderzoek/internationale-samenwerking/eu-platform

	<p>Consultatie gebeurt meermaals per jaar via het EU-platform, meer bepaald Werkgroep 1. De standpunten inzake het Negende Kaderprogramma werden opgesteld met actieve inbreng van de deelnemende organisaties.</p> <p>Deelnemende organisaties: het Departement Economie Wetenschap en Innovatie (EWI), dat het voorzitterschap en de secretariaatsvoering op zich neemt; het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO); het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO); het Departement Buitenlandse Zaken (BuZa); het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW); Flanders Investment & Trade (FIT); het Vlaams-Europees verbindingsagentschap (vleva); de Vlaamse Strategische Onderzoekscentra (SOCs, met name imec, VIB, VITO en Flanders Make) de Vlaamse universiteiten de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), de vereniging van Belgische technologiebedrijven (Agoria) de vereniging van Belgische O&O-bedrijven (BiR&D) de Verenigde Verenigingen, als vertegenwoordiger van het (maatschappelijk) middenveld in Vlaanderen; de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren & Ondernemen (VARIO) de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) andere relevante organisaties zoals INBO, ILVO, VLIZ, ITG, de speerpuntclusters</p> <p>Daarnaast worden o.a. ook de collectieve onderzoekscentra, Vlaamse sectorfederaties en bedrijfsnetwerken bevraagd over Horizon Europe.</p> <p>N.a.v. de onderhandelingen over Horizon Europa worden de leden van WG1 van het Europaplatform, bijkomende Vlaamse relevante actoren (zoals o.a. Vlaamse wetenschappelijke instellingen, sectorfederaties, ...) en de andere Vlaamse beleidsdomeinen op de hoogte gehouden en de mogelijkheid geboden tot het leveren van commentaren en suggesties voor tekstwijzigingen. Vleva kanaliseert deze informatiestroom voor haar leden (vooral lokale overheden).</p> <p>Vleva organiseerde op 4 juli 2018, samen met het departement EWI, een informatiesessie over de nieuwe voorstellen inzake Horizon Europa en COSME (als onderdeel van het Interne Markt Programma).</p> <p>De Vlaamse belanghebbenden worden eveneens betrokken bij het indicatief aanduiden van inhoudelijke voorkeuren die van belang zullen zijn tijdens het strategisch planningsproces en het strategisch coördinatieproces.</p>
Door de Vlaamse belanghebbenden verwachte effecten	Ondersteuning o.a. in de vorm van subsidies, leningen (voornamelijk bedrijven), garanties (voornamelijk bedrijven), advies, netwerking, internationale samenwerkingsopportuniteiten.

EERSTE VLAAMSE STANDPUNTBEPALING

Op basis van een analyse van de tekstvoorstellen van de Commissie en na consultatie van de Vlaamse belanghebbenden (waarbij ook rekening gehouden werd met onderstaande, eerder opgestelde positieteksten), werd reeds een eerste, algemene inschatting opgemaakt van het Horizon Europa voorstel:

- de grote maatschappelijke uitdagingen moeten de kern van het KP uitmaken en nauw geïntegreerd worden met de andere delen van het programma zodat de volledige innovatieketen wordt gedekt ideeën worden omgezet in oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen;
- het KP moet de prioriteiten van de Europese Onderzoeksruimte ondersteunen;
- sociale wetenschappen en menswetenschappen moeten volledig geïntegreerd worden in het KP, in het bijzonder in het onderdeel maatschappelijke uitdagingen;
- een hogere betrokkenheid van stakeholders (o.a. via burgerwetenschap) is gewenst;
- excellentie moet het basisevaluatiecriterium van het KP blijven;
- verdere vereenvoudiging van de regels is gewenst;
- cross- en multidisciplinariteit moet gestimuleerd worden;
- synergie met andere EU-programma's zoals COSME en ESIF moet worden verbeterd.

Aan al deze punten wordt op de een of andere manier tegemoet gekomen in het voorstel voor het nieuwe KP.

REACTIE VANUIT VLAANDEREN OP DE EUROPESE CONSULTATIE

<p>Openbare raadpleging, routekaart, aanvangs-effectbeoordeling en/of effectbeoordeling</p>	<p>Voor elke openbare raadpleging werd een Vlaamse positietekst opgesteld door WG1 van het Vlaams Europaplatform.</p> <p>http://ewi-vlaanderen.be/nieuws/departement-ewi-stelt-eic-standpunt-voor-bij-europees-commissaris-carlos-moedas http://ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaanderen-mengt-zich-debat-negende-europees-kaderprogramma https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-standpunt-over-missies-negende-europees-kaderprogramma</p> <p>Tevens werden enkele Belgische positieteksten opgesteld en opgeladen door het intraBelgische overlegplatform "Commissie Internationale Samenwerking", waarbij voor de Vlaamse inbreng geput werd uit bovenstaande teksten: https://www.belspo.be/belspo/coordination/doc/scienPol/20171212_widening_position_paper_Belgium.pdf https://www.belspo.be/belspo/coordination/doc/scienPol/20171205_SSH_integration_in_FP9_BE_PositionPaper.pdf https://www.belspo.be/belspo/coordination/doc/scienPol/BE_Position_paper_FP9_VF.pdf</p> <p>Deelname door belanghebbenden gebeurt op individuele basis zodat de inbreng meestal niet door ons gekend is. Enkele belanghebbenden werken via Europese belangenorganisaties zoals LERU, EARTO, ...</p>
---	--

EERSTE SUBSIDIARITEITSINSCHATTING

1. *Bevoegdheid van de Europese Unie*

De Verordening Horizon Europa is gebaseerd op de onderdelen van het verdrag gerelateerd aan "Industrie" en "Onderzoek, technologische ontwikkeling en ruimtevaart" (artikel 173, lid 3, artikel 182, lid 3, artikel 183 en artikel 188, tweede alinea VWEU). De gerelateerde regels voor deelname zijn gebaseerd op de artikelen 173, lid 3, en 182, lid 4, VWEU.

2. Evaluatie van de subsidiariteitstoets van de Europese Commissie

De Europese Commissie heeft reeds een (initiële) [subsidiariteitstoets](#) uitgevoerd:

Op basis van artikel 4, lid 3, VWEU heeft de Unie op dit gebied gedeelde (parallele) bevoegdheid. Om het hoofd te bieden aan de uitdagingen waarmee Europa momenteel wordt geconfronteerd, moet de Unie investeren in O&I: dit leidt tot voordelen op het gebied van schaal, toepassingsgebied en snelheid. Door de Unie gefinancierde O&I-activiteiten hebben duidelijke voordelen in vergelijking met nationale en regionale O&I-ondersteuning: zij creëren een kritische massa voor het aanpakken van wereldwijde uitdagingen, versterken de wetenschappelijke excellentie en kennisbasis van de Unie via competitieve financiering, brengen grensoverschrijdende multidisciplinaire netwerken en samenwerkingen tot stand, versterken het menselijk kapitaal, bieden een structuur voor nationale O&I systemen, verhogen het concurrentievermogen van de Unie, en scheppen nieuwe marktkansen.

3. Eerste subsidiariteitsinschatting

a. Noodzakelijkheidstest

Het optreden van de Unie is noodzakelijk. In aanvulling op nationale initiatieven is het Europese kaderprogramma goed gepositioneerd om risicovolle en langetermijn-investeringen in onderzoek en innovatie te bieden. Het beleid van de Commissie is gericht op het bereiken van de Verdragsdoelstelling op het terrein van Onderzoek, technologische ontwikkeling en Industrie. Deze doelstellingen kunnen niet bereikt worden zonder het Europese kaderprogramma.

De Unie zal acties ondernemen om grensoverschrijdende samenwerking en wereldwijde concurrentie mogelijk te maken zodat de beste voorstellen worden geselecteerd. Hierdoor wordt het niveau van excellentie verhoogd en krijgen de vooraanstaande O&I-initiatieven meer zichtbaarheid. Het ondersteunt bovendien de transnationale mobiliteit en trekt de beste talenten aan. Een programma op het niveau van de Unie is het best geschikt voor risicovolle en langlopende O&I-projecten omdat het risico wordt gedeeld en een groter toepassingsgebied en grotere schaalvoordelen kunnen worden gecreëerd. Er zal worden gestreefd naar onderlinge verbanden met nationale initiatieven, met name op het gebied van innovatie. Op die manier kunnen dergelijke programma's zorgen voor bijkomende openbare en particuliere investeringen in O&I, bijdragen tot de verdere versterking van het Europese O&I-landschap en de commercialisering en verbreiding van innovatie versnellen. Programma's op het niveau van de Unie kunnen bovendien de beleidsvorming en beleidsdoelstellingen ondersteunen. De voorgestelde acties gaan niet verder dan nodig is om de doelstellingen van Unie te bereiken.

b. EU-meerwaarde test

De Europese Commissie beschrijft duidelijk de voor- en de nadelen die het optreden van de Unie zou hebben ten opzichte door de lidstaten, zoals o.a.:

- mogelijkheid tot internationaal samenwerken door Vlaamse actoren

- competitie en excellentie in een internationaal kader
- grotere internationale visibiliteit voor deelnemende actoren
- complementaire financiering of ondersteuning naast bestaande Vlaamse kanalen
- betere en snellere circulatie van kennis en technologie
- gezamenlijk aanpakken van belangrijke maatschappelijke problemen
- gezamenlijke financiering van zware onderzoeksinfrastructuur
- promoten van het Europese gedachtengoed en waarden
- efficiëntere besteding van O&O&I-middelen
- het vergroten van de Europese concurrentiekracht
- het vergroten van de impact van het programma, zowel wetenschappelijk, economisch, als maatschappelijk
- ... zie ook de hoger vermelde website met vele evaluatierapporten

c. conclusie

Het voorstel doorstaat hoogstwaarschijnlijk de subsidiariteitstoets. De Europese Commissie heeft het optreden van de Unie voldoende gemotiveerd